

PREVENTION: SPRÅKUTVECKLING

Språkutveckling

Råd till föräldrar: vad kan du göra för att stimulera språket?

Sök hjälp: när finns anledning att söka logoped?

Under det första halvåret

Barnet reagerar på ljud, vänder blicken och/eller huvudet mot ljudkällan, barnet ljudar också själv.

Tala mjukt till barnet, sjung och skratta tillsammans, uppmärksamma och förklara ljuden som barnet hör, benämna familjemedlemmar och föremål i barnets närhet, berätta vad du gör.

Var uppmärksam på att ditt barn reagerar på ljud. Om inte, undersök hörseln, Sök hjälp om ditt barn inte söker ögonkontakt när ni pratar med varandra.

Vid 18 månader

Barnet förstår enkla instruktioner och meningar och benämner vanliga föremål, ordförrådet växer.

Prata som vanligt med barnet, använd inte "barnspråk" utan prata i riktiga meningar och ord. Ge barnet småbarnsböcker och tala om färg och form, det skapar intresse.

Sök hjälp om barnet slutar att prata eller om talet inte fortsätter att utvecklas.

Vid 3 år

Barnet förstår enkla berättelser, använder meningar, ställer frågor, använder plural och prepositioner.

Stimulera barnet att berätta; hjälp det att förtydliga sina tankar och känslor.

Sök hjälp om barnet inte talar i korta meningar, om barnets tal är mycket svåröretligt, om barnet bara använder ett fåtal verb, inga artiklar (en, ett) eller adjektiv, om barnet inte använder pluralböjningar.

Vid 12 månader

Barnet förstår enkla instruktioner, säger mamma och pappa, reagerar på sitt namn.

Barnet tycker om när du ljudar och leker med rösten. Låt barnet upptäcka glädjen i att tala, stimulera alla försök till samspel (grimaser, blick, skratt, leende etc).

Låt inte barnet sitta vid TV:n/videon långa stunder för det stimulerar inte språkutvecklingen.

Vid 2 år

Barnet förstår enkla instruktioner, säger sitt namn, använder 2-3 ordsmeningar.

Stimulera ordförrådet, förklara ord som barnet inte förstår, upprepa ord som barnet inte uttalar riktigt men be inte barnet att säga om det.

Sök hjälp om ordförrådet – förutom mamma och pappa – bara innehåller ett fåtal ord, om barnets tal är oförståeligt också för familjen, om barnet inte sätter ihop 2 ord till en mening.

Vid 4 år

Barnets språk börjar alltmer likna den vuxnes.

Läs för barnet, försök att komma ihåg och återberätta tillsammans. Det stimulerar barnets språkutveckling och ger en positiv inställning till läsande.

Sök hjälp om barnet har svårt att börja en mening eller om det upprepar stavelser eller ord, om barnet använder korta, osammanhängande meningar, om talet inte alltid är förståeligt, om barnet inte kan återberätta enkla händelser.